

Vasta Mõisakool on julge kool

14. augustil juba neljandat korda toimunud haridustöötajate tippsündmus Haridustreff 2025 tõi kokku koolid üle Eesti, et jagada kogemusi ja tunnustada silmapaistvamaid haridusalgatusi. Välja kuulutati ka sündmuse peatoetaja (LHV pank) 1000-eurone stipendium. Tänavu kandideeris stipendiumile kokku 17 kooli. Kõige eredamalt säras aga Vasta Mõisakool, pälvides esikoha ja uhke tiitli „Julge kool“.

KRISTA LEPPIK

Vasta Mõisakooli
huvijuht-pedagoog

Vasta Mõisakool on igati väärt tiitlit „Julge kool“, sest oleme kogu kooliperega tänapäeva ühiskonnas toimuvate muutustega suurepäraselt toime tulnud. Seda ennekõike seetõttu, et meie mõisakoolis valitakse meie-tunne, mis loob suurepärase võimaluse koostöisel tegutseda. Oleme tõeline kogu-

konnakool, sest oleme igapäevasele koolielule julgelt kaasanud ka tervet meie kogukonda. Kool on tõestanud, et julged sammud ja loovad lahendused võivad muuta õppeprotsessi tõeliselt inspireerivaks. Oleme oma kooliperega olnud n-ö õigel teel ja ajanud õiget asja!

Vasta Mõisakooli pere erilisus peitub aga veelgi sügavamas hoiakus – julgetakse teha asju omamoodi, olla isemoodi ja teha seda kõike kogukonnale mõeldes. Just see loov vaim

annab koolile näo, mida märgatakse nii lähedal kui kaugel.

See tunnustus kuulub kogu meie kooliperele – nii õpilastele, õpetajatele kui ka peredele. Julgus sünnib ühistest mõtetest, ettevõtlikkusest ja tahtest õpikeskkonda paremaks muuta.

Tiitel „Julge kool“ on kui kinnitus, et väikese kogukonna kool võib suurelt unistada ja oma sihikindluse ning südikuse eest vääriliselt tunnustust saada.

KAUNIST ALANUD ÕPPEAASTAT!

Viru-Nigula vallas alustas sel õppeaastal kooliteed 52 last. Vastal 8, Aseris 9 ja Kundas (pildil) 35. Soovime teile kõigile mõtestatud ja loomingulist kooliteed ning uudishimulikku meelt!

VALIMISED

Sinu hääl loeb – mine kindlasti valima!

ARNE KOITMÄE

Riigi valimisteestistuse juht

19. oktoobril valivad inimesed üle Eesti oma esindajad linna- ja vallavolikogudesse, kes otsustavad järgmisel neljal aastal kohaliku elu küsimusi. Valimised toimuvad sel korral 78 vallas ja linnas ning üle riigi valitakse kokku 1684 volikogu liiget.

Suuri muutusi valija jaoks valimiste korralduses seekord ei ole – valimisperiood on ikka seitse päeva, keskes 13.–19. oktoobrini, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka elektrooniliselt.

Küll on neil valimistel muutunud valijaskond – kui seni said kohalikel valimistel hääle anda ka kolmandate riikide kodanikud, siis Riigikogu otsusel saavad neil valimistel Eesti kodanike ja siin püsivalt elavate teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike kõrval osaleda veel ainult kodakondsuseta isikud.

See-eest saavad juba kolmandat korda seada sammud valimiskasti äärde ka 16- ja 17-aastased noored. Õpialisi noori vanuses 16-23 eluaastast on sel korral kokku üle 110 000. See on märkimisväärselt suur hulk eestimaalasi, kelle osalus on oluline, et kujunevad volikogud peegeldaksid ka noorte huvisid. Et vaba aja veetmise võimalused oleksid avaramad, et hoitud oleksid

haljasalad, et koolides oleks õpilastele nõustamisvõimalus, et linna- või vallavõimud oleksid avatud uutele mõtetele ja algatustele.

Kohalikel valimistel saab valida erakondade ja valimisliitude kandidaatide ning üksik-kandidaatide vahel. Iga valija valib just oma linna või valla volikogu esindajat, kes hakkab otsustama just kohaliku elu küsimuste üle.

Hääletada saab sobivaimas jaoskonnas

Valimisjaoskondi on tänavu 356. Tänu 2021. aastast kasutusel olevale elektroonilisele valijate nimekirjale saab valimisnädala esmaspäevast neljapäevani hääletada ükskõik milles hääletamisruumis üle Eesti. Näiteks tallinlane hääletab Ruhnu saarel ja Ruhnu saare elanik Tallinnas. Pühapäevaks ehk valimis-päevaks jõuab tallinlane hääletada Tallinnasse ja ruhnulase hääletada Ruhnu, kus need oma õiges ringkonnas koos teiste hääletajatega kokku loetakse. Alates reedest saab hääletada kõigis valija elukohajärgse valimisringkonnas hääletamisruumides. Eelnevalt tasub siiski üle kontrollida,

kas kehtiv isikut tõendav dokument on kaasas, uue eesti.ee rakendusega neil valimistel enda isikut veel tõendada ei saa. Hiljemalt 9. oktoobril saab iga valija kas e-posti või posti teel ka teabelehe hääletamisruumide ja hääletamisaja teabega.

Kel on aga näiteks haigus- või töttu keeruline valimisjaoskonda kohale minna ning e-hääletada ei taha või ei oska, saab endale valimiskasti koju tellida. Taotlus selleks tuleb esitada telefoni teel kohalikule omavalitsusele reedel, 17. oktoobril või laupäeval, 18. oktoobril vahemikus kell 12–20 või valimispäeval, 19. oktoobril kell 9–14. Täpsemat info leiab samuti valimiste teabelehel.

Valimisnädalal välismaal viibides saab oma häält anda ainult elektrooniliselt, sest kohalikel valimistel välisesindustes ega kirja teel hääletamist ei toimu.

Uuendusena on kasutusel ka Smart-ID

Eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine kestab 13.–18. oktoobrini. Eelhääletada saab kuue päeva jooksul igas vallas ja linnas vähemalt ühes valimisjaoskonnas kell 12–20.

Elektrooniline hääletamine kestab esmaspäevast kuni laupäeva õhtu kella 20-ni. E-hääle andmiseks on vaja endiselt arvutit, nutiseadmega e-hääletada ei saa. Küll saab käesolevast aastast enda tuvastamiseks ja hääle kinnitamiseks lisaks ID-kaardile ka mobiil-ID-le kasutada ka Smart-ID rakendust. Enne hääletama asumist tasuks kindlasti kontrollida, kas nende sertifikaadid on kehtivad, ja uuendada arvuti operatsioonisüsteemi ja viirusetõrjet. Valijarakendus, millega e-hääletada, on kättesaadav veebilehelt valimised.ee, kust see tuleb oma arvutisse laadida. Rakendus on kättesaadav ainult valimised.ee lehelt, kuskilt mujalt seda kindlasti alla laadida ei tohiks.

E-hääletamise süsteemi aluseks olev lähtekood on avalik. See tähendab, et kõik asjast huvitatud eksperdid saavad süsteemi tugevust isiklikult testida. Kõikidel valimistel toimub enne e-hääletamise algust ka proovihääletus, mille käigus veendutakse audiitorite ja vaatlejate osalusel, kas e-hääletamise süsteem toimib korrektselt. E-hääletamise tulemus ja võtmetegevused on matemaatiliselt kontrollitavad ning neid andmeid kontrollib iga kord sõltumatu audiitor.

E-hääle kohalejõudmise saab oma silmaga veenduda

Ka igal IT-kaugemal kodanikul on võimalus laadida oma nutitelefonile kontrollrakendus,

mille abil saab kuni 15 minuti jooksul pärast e-hääle andmist oma silmaga veenduda, kas antud hääl jõudis elektroonilisse valimiskasti kohale. Valimiste korraldajana kutsub valimisteestistus üles e-hääle kontrolli võimalust igal juhul kasutama! Selleks tuleb kas Google Play või App Store'i rakenduste poest „EH kontrollrakendus“ alla laadida või kui see on juba varasematest valimistest seadmes olemas, siis uuendada. Rakendusega tuleb skaneerida QR-kood, mis e-hääletamise järel arvuti ekraanile kuvati. Hääle kontrollimine aitab kindlaks teha, et valija arvuti käitub õigesti ja sinna ei ole paigaldatud e-hääletamist häirivalt pahavara.

Valija, kes leiab, et ta ei saanud vabalt või salaja hääletada, võib uuesti hääletada. Hääletades uuesti elektrooniliselt, eelmine e-hääle tühistatakse ja kehtima jääb viimasena antud e-hääle. Valimisnädalal, sh valimispäeval, on võimalik oma e-hääle tühistada ka jaoskonnas hääletades. Võimalus e-häält jaoskonnas hääletades ka valimispäeval tühistada on ka põhjuseks, miks e-hääletamise tulemused selguvad valimispäeva hilisõhtul ehk samal ajal kui jaoskondades hääletamise tulemusedki. Lihtsalt info ka neist, kes hääletasid jaoskonnas viimasel minutil, peab jõudma valimisteestistusesse, et jaoskonnas valijate e-hääled saaksid enne e-hääle kokku lugemist tühistatud. Selliselt on tagatud,

et igalt valijalt läheb arvesse ainult üks hääl.

Hääletada peab saama vabalt

Valimiste korraldajatenäo soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Kutsume siinkohal ka kõiki inimesi üles olema valvsad erinevat sorti info levitajate suhtes ja ise sotsiaalmeedias postitusi tehes veenduma, kas jagatav info on tõene. Silmatud valeinfost on võimalik sotsiaalmeediaskekkondadele teada anda ning murettekitavatest kuulujuttudest tasuks informeerida politseid. Ka hakkab vahetult enne valimisi kehtima Euroopa Liidu määrus, mis kohustab poliitreklaami märgistama, et valija teaks, kes ja kelle raha eest talle infot esitab.

Panen siinkohal ka kõigile valijatele südamele, et oma ID-kaardi ja PIN-koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud ja kõik telefonikõned, milles teilt isikuandmeid küsitakse ja PIN-koodi sisestada palutakse, tuleks kohe katkestada ja neist politseile teada anda. Kindlasti tuleb politseid informeerida ka kõikidest hääle ostmise katsetest. Igal valijal on õigus hääletada ilma survet ja takistusteta, oma vaba tahte kohaselt.

Valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Sinu hääl loeb. Kui sa hääletad, siis sa otsustad.

Loe rohkem lk 4-5

Sõbrakaubandus – kuidas ennemuiste silgukoormaga südamesõbra kaasa sai

Kujutle, et oled usin potipõllupidaja. Suvi on olnud ilus, hooaeg käes ning oled hädas tomatiuputusega. Naabrimees, kellel kasvuhoonet pole, käib jällegi kalal. Aktiviteet, mille viljelemist sina ei oska ega tea häid kohtigi. Kala aga meiks küll, seda enam, et riigimaksud kohalikus kaupluses müüdava hinnad rallima panevad. Ja ega seal värsket või meelepärast tavaliselt olegi.

KAIDO VESKI
toimetaja

Umbkaudu sarnane oli seis ka 19. sajandi Haapasaare või Tütarsaare kaluritel. Meri andis head silgusaaki, leivavilja kasvatamiseks polnud ruumi kodusaarel aga ollagi. Hea, kui terve saare peale lehma või paari heinad kokku kraabiti. Mis seal ikka – purjed üles, tunnind soolasilguga kaasa ja üle mere Mahusse või Kundasse. Sealsed sõbrad juba teavad, millal tulemas oled: teevad kaubad, löövad käded ning pakuvad pitsi tehingule pealegi. Lihtne ja inimlik – omadused, mis sidusid kohaliku ja Soome lahe saarte rannarahva ligikaudu seitsmeks sajandiks.

Sõbralaatade traditsiooni taaselustamisel on olnud määrav roll kolmel mehel – Helmut Elstrokil, kes oma uurimusliku raamatuga tegi saarte ja rannarahva põlise läbikäimise tuttavaks laiemale üldsusele, Peeter Kuhlbergil, kes oli tänapäevaste laatade idee autor ja hing Kundas ning Viljo Terkkil Kotkast, kes Tütarsaare seltsi esimehena on aktiivselt tegutsenud Soome poolel.

Mis see oli?

Sõbrakaubandus (soome keeles seprakauppa) tähendas peamiselt silgu- ja viljavahetust Eesti rannarahva ja Soome lahe saarlaste vahel. Soomlased tõid üle lahe soolatud silku, vahel ka muud ning said vastu rukist, otra, kartulit, herneid ja muud vajalikku. Taoline kaubandus ei toimunud sugugi juhuslikult, vaid kindlate perede vahel, keda kutsuti sepradeks (sõpradeks), ja võis kesta põlvest põlve. Too sõna muide ongi sõpradest naabritele laenatud kirderannikumurdest.

Kohtuti tavaliselt kaks korda aastas, enamasti kevadise räimepüügi ja sügiseste tööde lõppemisel. Kauba üle peeti „seprakirjades“ (arveraamat) arvestust, „velaks“ (võlaks) jäänud kaup tasuti järgmistel kohtumistel, mis omakorda kindlustas suhteid, kuna püsis usaldusel. Head suhted aga

Sõbralaat 2021 Kunda rannas.

Aruteluring tänavusuvisel Sõbralaadal Mahu rannas. Foto: Helen Jagant

muutsid kaubareisid selgelt rohkemaks kui vaid turul käimiseks. Nende käigus vahetati uudiseid ja kogemusi, peeti pidugi. Nii näiteks leiab meie rannarahva käsitöö hulgast vihjeid üle mere levinud traditsioonidele, ka kodu kaunistamiseks.

Kuldne aeg

Taoline kauplemisviis oli kõige elavam eelmise sajandi vahetusel, mil Mahu, Kunda, Toolse ja Vergi olid peamised kohtumispaigad. Kuigi eestlased käisid oma jaaladega samuti Soome põhjaranniku küladest kaup tegemas ning sealsetes vetes hooajalist rändpüüki tegemas, toimus enamik kauban-

dust siiski Virumaa rannikuküladest. Peamiselt seetõttu, et vili ja kartul olid saadaval just siin.

Vähem tähtis polnud ka see, et sinne rannik oma rahulike lahesoppide ja sadamatega oli kauplemiseks sobivam. Soome poolel kujunesid peamiseks kohtumispaikadeks Tütarsaar ja Suursaar, samuti Haapasaari ja Tammio.

Kõik sõbrad polnud siiski võrdsed. Kaupa tehti ka hooajasõpradega (vuosiseproja), kellega kaubeldi n-ö tünn tünni vastu. Nii näiteks võib tollest kuldsest ajast ja Haapasaarelt pärit arveraamatust leida tervelt 29 Eesti talupoja nime, kellelt pidi viljalasti sügiseni ootama. Ilmselt oli kaasa võe-

tud räimesaak korralik olnud. Risk oli selliste partneritega suurem, kuid ilmselt aitasid kohalikud eestlastest sõbrad ka võimalikke petiseid ohjata.

Tütarsaarel jälle kasutati väljendit „sydänseproiksi“ (südamesõbrad), kellega olid põlvkondade jooksul kujunenud suhted, mis meenutasid pigem sugulust – üksteisele tehti kingitusi ning võeti osa perekondlikest sündmustest nagu näiteks pulmad. Ajaks, mil raha kaubavahetuse asemele kippus, olid just Tütarsaare noorema põlvkonna südamesõbrad need, kes mõlemal pool merd ühiseid pidusid ühes laulu ja rahvateatriga korraldasid.

Hääbumine

Miks siis see nii elujõuline ja inimlik traditsioon kadus? Põhjusi oli mitu.

Kõigepealt majanduslikud muutused. Nimelt tõusis Peterburi 19. sajandi lõpuks sõbrakaubanduse osapooltele piisavalt kättesaadavaks ja samas ka põhjatuks turuks, mis neelas nii kalad kui ka kivid ja halud. Raha muutus ahvatlevaks võimaluseks klassikalise kaubavahetuse kõrval.

Teiseks vähenes vajadus räime järele. Eesti talupoeg sai vabaks, muutus sammhaaval jõukamaks ning seetõttu muutusid ka maitse-eelistused. Samuti arenesid rannarahva oskused ja püügivahendid, mistõttu

piisas täiesti Eesti vetes püütud räimest.

Kindlasti ei saa alahinnata ka poliitikat, sest I maailmasõda, Eesti iseseisvumine ning noore riigi heitlikud valikud tollipiirangutes muutsid vanamoodsa vabakauplemise keerulisemaks. Moodne aeg tõi hoopis salapiirituse ja mootorlaevad, mis omakorda vähendasid vajadust traditsioonilise kohaliku silguvahetuse järele.

Viimased sepramatkad toimusidki seetõttu 1930. aastatel peamiselt üksteisele suhteliselt lähedal asetsenud Tütarsaare ja Mahu sõprade vahel. Siis tuli aga juba 1939. aasta sügis, saar evakueeriti vaenulike venelaste ultimaatumil järel ning side- med katkesid poole sajandiks.

Taassünd

Kuigi sõbrakaubandus kui majandussüsteem kadus, jäi ta mõlema kalda rannarahva mälestustesse. Peredes jutustati lugusid, kirja pandi mälestusi ja muuseumidesse koguti seprakirju. Üheksakümnendate aastate lõpus, kui Kundas linna arengukava uuendati, tekkis siinsetel eestvedajatel mõte traditsioon taaselustada. Alguse said sõbralaadad – traditsioonilise sõbrakaubanduse mälestuseks korraldatud rahvakultuuri- ja kodupaigapäevad, mida hakati 2000. aastast korraldama kord Soomes, kord Eestis. Nii Kunda, Mahu kui ka Kotka, Klamila ja Hamina randades tõmmati taas üles lipud, peeti laatasid, mängiti muusikat ja taantsiti ning müüdi ka kala. Siiski mitte enam elatise ja leivakõrvase, vaid meenutamise ja talletamise eesmärgil.

Kuidas edasi?

Tänavune sõbralaat näitab paraku, et ka uuel kujul on sündmust keeruline elus hoida. Mahus toimunud aruteluringis Soome esindajatega jõuti järeldusele, et on vaja kaasata senisest enam noori, jagada oluliselt paremini infot meie ühisest ajaloost ning viia suhted kohalike omavalitsuste tasandile.

Kunda Kronkskaldalt hea ilmaga kenasti vaadeldav, omal ajal Soome lahe Tahitiks kutsutud Suursaar on tähelepanuväärne ja ängistav monument läbi aegade halbadele suhetele venelastega. Loe lisaks: <https://ypsilon.postimees.ee/7214725/kadunud-kuurort-soome-lahe-tahitist-julgeolekuhuks>

Silgulaat Kaupsaare sadamas Mahu rannas. Foto x2: Carl Sarap, Virumaa Muuseumid SA 2

Virumaa Rahvaülikooli juubeliks valmis raamat

Juuli alguses tuli trükikojast Kaido Veski, Uno Trummi ja Olavi Ruitlase ühistööna valminud raamat, mis kõneleb Virumaa Rahvaülikooli ajaloost ning koondab endas uurimusi, mälestusi ja näidendeid. Värske teos avab nii kooli loo kui ka selle mõju ümbruskonnale.

Raamatu saatesõnas märgitakse, et Virumaa Rahvaülikooli lugu on olnud autoritele inspiratsiooniallikaks juba varemgi, sealhulgas 2015. aastal etendunud lavastuse juures. Juubeliraamat jätkab sama teed, tuues lugejani kooli asutamispõhimõtted, vilistlaste meenutused, koo-

lielu kirjeldused ja Olavi Ruitlase loodud näidendid. Teos ilmus ligikaudu 12 aasta jooksul kogunenud uurimismaterjalidele tuginedes ning selle väljaandmist toetasid Viru-Nigula vallavalitsus, Kunda Sadam AS, Eesti Kultuurkapital ja Niiduvere õpipaik. Raamat on mõeldud kõigile,

keda kõnetab kohalik ajalugu, hariduselu või Virumaalt pärid lood.

Raamatu leiab kohalikest raamatukogudest ning saab soetada seltsi kodulehelt <https://www.selts.ee/kirjastus-toe-sade/>

VNT

TOIMETAJA VEERG

Hea lugeja!

Pärast mõningast pausi on Viru-Nigula Teataja taas Sinu ees. Nagu elu tihti peale, on ka meie ajalehe lugu kulgenud lainetena – kord hoogsalt, kord vaikselt, tegijaid ja tooni vahetades. Täna proovime jälle. Kui kaua – seda näitab aeg. Aga seni, kuni leht ilmub, soovime, et ta pakuks Sulle äratundmist, uudiseid ja häid lugusid.

Suvi on jäänud selja taha, ees ootab sügis koos eneseteostuslike väljakutsete ja pikemate õhtutega. Talv tuleb paratamatult – kuid kui tegutseda, õppida ja innustuda, siis on ka pimedatel kuudel meie päevad täidetud. Leht võiks olla ühine kohtumispaik, kus jagada mõtteid, meenutada olnut ja piiluda tulevikku. Mõtete jagamiseks, olnu meenutamiseks ja tulevikku piilumiseks jäävad meie kirjastid Sulle ka alati avatuks.

Selle numbri lood annavad kinnitust, et meie kogukond on elujõuline ja julge. Vasta Mõisakool pälvib üle-eestilisel hariduskonverentsil tiitlit „Julge kool“. Tegemist on tunnustusega, mis näitab, kuidas loovus ja kogukonna tugi võivad väikese kooli muuta suureks eeskujuks. Samal ajal räägime ka taas sõbrakaubanduse pärandist, mis meenutab, et üle lahe ulatuvad suhted ja koostöö on hoidnud Virumaa rannarahvast sajandeid. Meie tänased sõprusuhted Karvia vallaga Soomes on selle traditsiooni loogiline jätk.

Sügisese üks oluline märksõna on valimised. Oktoobris saame oma hääle taas kuuldavaks teha. Ühelt poolt kohustus, teisalt ka võimalus öelda sõna sekka selle kohta, milline on meie kodukandi tulevik. Tähtis pole üksnes see, keda keegi valib, vaid et me kõik teeksimme seda. Ainult nii sünnib otsustest tegelik rahva tahe. Kuigi tundub, et valimistel antud häälel on nagu üksik võbelev küünal sügisese aknas, annab ta koos teiste kogukonnaliikmetega siiski piisava valguse ja kindlustunde.

Soovime Sulle värvikirevat sügist, julgust unistada ja jaksu tegutseda. Olgu iga päev samm edasi, koos saame üle ka kõige pikemast talvest.

KAIDO VESKI
Toimetaja

Lääne-Virumaal on laste vaktsineerimine veidi langenud, nakkushaiguste oht püsib

Terviseameti andmetel on 2024. aasta seisuga laste vaktsineerimine enamiku kalendervaktsiinide lõikes aasta varasemaga võrreldes protsendi või paari võrra kasvanud. Lääne-Virumaal on 8-aastaste seas hõlmatus 80%, kuid jääb endiselt alla WHO soovitatud 95%. Lapsevanemad peaksid kooliaasta alguses laste vaktsineerimise seisu koos perearstiga üle vaatama ja hoolitsemata, et nõusolekud koolis vaktsineerimiseks jõuavad kooliõieni.

Laste vaktsineerimisega hõlmatus langus eelmisel aastal peatus ja vaktsineerituse tase on sõltuvalt vaktsiinist isegi protsendi või paari võrra kasvanud. Kuigi erinevates Eesti piirkondades on hõlmatus tase erinev, saame öelda, et eelmisel aastal jõudis õigeaegselt vaktsineerida aasta varasemaga võrreldes sihtrühmast rohkem lapsi ja arstide sõnul oli ka neid, kes tegid vajalikke vaktsineerimisi tagantjärele,“ ütles Terviseameti nakkushaiguste osakonna peaspetsialist Keiti Aren. „Soovituslikust tasemest oleme siiski veel kaugel ja oht nakkushaiguste puhangute tekimiseks püsib.“

Lääne-Virumaal on 2024. aasta seisuga jäänud 7- ja 8-aastaste vaktsineeritus dif-

teeria, teetanuse, läkakõha ja lastehalvatuse vastu võrreldes 2023. aastaga samale tasemele. 7-aastastest on vaktsineeritud 62% ja 8-aastastest 80%.

Koolilaste hõlmatus kooliajal tehtavate kordusvaktsineerimistega on aga aasta varasemaga võrreldes veidi vähenenud. Koolis tehakse 13-aastastele kordusvaktsiin leetrite, mumpsu ja punetiste vastu ning 15-aastastele kordusvaktsiin difteeria, teetanuse, läkakõha vastu. Kui 2023. aastal oli 14-aastastest vaktsineeritud 78%, siis 2024. aastal 2% vähem. 16-aastastest oli 2024. aastal vaktsineeritud 70%, mida on 6% vähem kui 2023. aastal.

Rakveres koolitervishoiu eest vastutava Rakvere haigla juht Ain Suurkaev palub lapse-

vanematel hoolitseda, et vaktsineerimise nõusolekuvorm jõuaks tagasi kooliõieni. „Iga lapsevanem vastutab oma lapse tervise eest. Vaktsineerimisega anname lapsele kaitse ohtlike nakkushaiguste eest ja lapsevanem saab kindlustunde, et laps saab õppida ja kasvada turvalises keskkonnas. Jälgige koolist saadetud kirju ja et nõusolek jõuaks tagasi kooliõieni,“ ütles Ain Suurkaev.

Alates 2024. aastast võimaldatakse tasuta vaktsineerimist HPV ehk inimese papilloomiviiruse vastu kõigile 12-18-aastastele noortele. Lääne-Virumaal on 14-aastastest HPV vastase vaktsiini saanud 53%, mida on sama palju kui Eestis keskmiselt ja 17% rohkem kui 2023. aastal.

Tervisekassa vaktsineerimi-

se teenusejuht Hanna Jäe tunnustab perearstide meeskondi ja kooliõdesid, kes on aidanud vaktsineerimise vajalikkust lapsevanematele selgitada. „Lapsevanemate hulgas on kasvanud teadlikkus ja mõistmine, et ohtlikud nakkushaigused pole kuhugi kadunud, vaid on nii meil kui lähiriikides taas pead tõstmas,“ ütles Tervisekassa vaktsineerimise teenusejuht Hanna Jäe. „Tervisekassa töötab selle nimel, et laiendada vaktsineerimise võimalusi, et tõendus põhine ennetus oleks kõigile lihtsasti kättesaadav.“

Vaktsineerimine on tõhusaim ja ohutu viis kaitsta last raskete nakkushaiguste eest. Vaata lisaks: www.vaktsineeri.ee/ laste-vaktsineerimine/ajakava

MTÜ Partnerid sügisvoorud 2025

LEADER tegevusrühm Mit-tetulundusühing Partnerid (tegevuspiirkond Rakvere vald, Haljala vald (v.a endine Vihula vald), Vinni vald (v.a endine Rägavere vald) ja Viru-Nigula vald (v.a endine Aseri vald)) ootab projekti-taotlusi LEADER meetme-tesse:

20.-24. oktoober 2025 kella 16.00-ni

Meede 2.1 Ettevõtluse investeeringud

Meetme eesmärk: Konkurentsivõime ning jätkusuutlikkuse kasv ja töökohtade säilimine maapiirkonnas. Toetatakse investeeringuid.

10.-14. november 2025 kella 16.00-ni

Meede 1.1 Elukeskkonna investeeringud

Meetme eesmärk: Piirkonna atraktiivsuse ja elukvaliteedi kasv ning kogukonnale vajalike teenuste kättesaadavuse paranemine. Toetatakse investeeringuid.

Meede 1.2 Kohaliku kultuuri arendamine

Meetme eesmärk: Kogukondade sidususe suurendamine läbi ühistegevuste (uenduslikud ühisüritused jms). Investeeringuid ei toetata.

Meede 3.1 Väikeinvesteeringud noortele

Meetme eesmärk: Noorte tegususe võimendamine. Toe-

tatakse investeeringuid.

Meede 3.2 Noorte ettevõtlikkuse arendamine

Meetme eesmärk: Ettevõtlusaktiivsuse ja tööhõive kasv ning ettevõtlusõppele kaasa aitamine. Investeeringuid ei toetata.

Taotlused esitatakse läbi e-PRIA.

22.-26. septembril 2025 on avatud Euroopa Sotsiaalfondi+ meetme „Sotsiaalne toimetulek“ taotlusvoor.

Sihtrühm on piirkonna elanikud vanuses 55+ ning erivajadustega inimesed alates 16. eluaastast.

Toetatakse tegevusi, mis aitavad parandada hooldus-teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, vähendada hoolduskoormust ning suurendada kogukondlikku sidusust.

Taotlused tuleb esitada e-posti teel aadressile info@mtupartnerid.eu.

Nõustamine on vajalik! Taotlejaid ootame nõustamisele tööpäeviti kella 10–15 eelneval kokkuleppel MTÜ Partnerid büroos Rakveres Laada 27.

Lisainfo taotlemise tingimuste ja taotlusvormide kohta leiab MTÜ Partnerid kodulehelt www.mtupartnerid.eu

Kontakttelefonid: LEADER meetmed 514 8775, ESF+ miniprojektid 5553 9133.

VAKTSINEERIMISKALENDER

	LAPSE VANUS										
HAIGUS, MILLE VASTU VAKTSINEERITAKSE	1-5 PÄEVA	2 KUUD	3 KUUD	4,5 KUUD	6 KUUD	1 AASTA	1,5-2 AASTAT	6-7 AASTAT	12-18 AASTAT	13 AASTAT	15-16 AASTAT
Tuberkuloos	●										
Rotaviirusnakkus		● 1. doos	● 2. doos	● 3. doos							
Difteeria, teetanuse, läkakõha, lastehalvatus, B-tüüpi hemofiilnakkus ja B-viirushepatiit			● 1. doos	● 2. doos	● 3. doos		● 4. doos	● 5. doos*			● 6. doos**
Leetrid, punetised, mumps						● 1. doos				● 2. doos	
Inimese papilloomiviirus (HPV)									●		
Gripp				●	Iga-aastaselt enne gripihooaja algust (oktoobris-novembris)				●	Gripi riskirühma kuuluvatele lastele kuni 18. eluaastani iga-aastaselt enne gripihooaja algust (oktoobris-novembris)	

* Vaktsineeritakse difteeria, teetanuse, läkakõha ja lastehalvatuse vastu

** Vaktsineeritakse difteeria, teetanuse ja läkakõha vastu

TERVISEKASSA

Küsimuste korral võta ühendust oma perearsti või pereõega
Perearsti nõuandetelefon **1220**
www.vaktsineeri.ee • www.terviseportaal.ee

TERVISEAMET

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Viru-Nigula Vallavolikogu valimised 19. oktoobril 2025

Viru-Nigula Vallavolikogu valimised toimuvad ühes valimisringkonnas (nr 1), mis jaguneb kolmeks valimisjaoskonnaks.

Valimisjaoskond nr 1 asub Aseri vabaajakeskuses, aadressil Kesktänav 22, Aseri alevikus.

Jaoskond nr 1 on avatud:

- eelhääletamiseks 17. ja 18. oktoobril kell 12.00-20.00;
- valimispäeval, 19. oktoobril kell 09.00-20.00;
- jaoskonnakomisjon korraldab ka kodus hääletamist.

Valimisjaoskonna telefoni-number on 5888 7190.

Valimisjaoskond nr 2 asub Kunda spordikeskuses, aadressil Kasemäe tn 19, Kunda linnas.

Jaoskond nr 2 on avatud:

- eelhääletamiseks 13. oktoobrist kuni 18. oktoobrini 12.00-20.00;
- valimispäeval, 19. oktoobril kell 09.00-20.00;
- jaoskonnakomisjon korraldab ka kodus hääletamist;
- - jaoskonnakomisjon korraldab väljaspool oma valimisringkonda hääletamist ning asukohas hääletamist.

Valimisjaoskonna telefoni-number on 5888 7191.

Valimisjaoskond nr 3 asub Viru-Nigula rahvamajas, aadressil Kunda tee 8, Viru-Nigula alevikus.

Jaoskond nr 3 on avatud:

- eelhääletamiseks 17. ja

18. oktoobril kell 12.00-20.00;

- valimispäeval, 19. oktoobril kell 09.00-20.00;
- jaoskonnakomisjon korraldab ka kodus hääletamist.

Valimisjaoskonna telefoni-number on 5888 7192.

Valimistega seotud informatsiooni saab ka Viru-Nigula vallavalitsuse üldtelefoninumbrit:

+ 325 5960, 5334 1270.

Hääletamisõigus

- on Eesti kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes

on valimispäevaks saanud 16-aastaseks ja kelle rahvastikuregistri järgne aadress on Viru-Nigula vallas;

- on kodakondsuseta isikul, kes elab Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel ning on valimispäevaks saanud 16-aastaseks ja kelle rahvastikuregistri järgne aadress on Viru-Nigula vallas;

Hääletamisõigus on valijal, kes on kantud valijate nimekirja ja talle on määratud valimisringkond nende elukohaandmete alusel, mis olid rahvastikuregistris 19.

septembri seisuga.

Eelhääletamist väljaspool elukohajärgset valimisringkonda korraldab 13. oktoobrist 16. oktoobrini valimisjaoskond nr 2.

Eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisringkonda on mõeldud valijatele, kellel pole võimalik eelhääletamise päeval ega valimispäeval hääletada oma elukohajärgses valimisringkonnas asuvas valimisjaoskonnas.

Asukohas hääletamist korraldab 13. oktoobrist 16.

oktoobrini valimisjaoskond nr 2.

- kui väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletada sooviv valija terviseseisundi või mõne muu mõjuva põhjuse tõttu ei saa hääletada valimisjaoskonnas, võib ta taotleda hääletamist oma asukohas;
- valija saab oma asukohas hääletada vaid juhul, kui ta on varem esitanud kirjaliku taotluse vallavalitsusele või jaoskonnakomisjonile nr 2. Taotlust saab esitada kuni 16. oktoobri kella 14.00-ni;
- taotlus peab sisaldama valija nime, isikukoodi, asukoha aadressi, sidevahendi numbrit ning asukohas hääletamise põhjust.

Hääletamist ööpäevases hoolkandeesutuses korraldatakse asutuse administratsiooni taotluse alusel 13. oktoobrist 16. oktoobrini ajavahemikus kella 9.00–20.00. Taotluse esitab administratsiooni hääletamist korraldavale jaoskonnakomisjonile nr 2.

Kodus hääletamist korraldavad 17. oktoobrist 19. oktoobrini kõik valimisjaoskonnad.

- taotluse kodus hääletamiseks saab esitada kirjalikult Viru-Nigula vallavalitsusele aadressil Kasemäe tn 19, Kunda linn, Viru-Nigula vald 44109, e-kirjaga aadressil vallavalitsus@viru-nigula.ee või telefonitsi;
- taotlus peab sisaldama valija nime, isikukoodi, asukoha aadressi, sidevahendi numbrit ning kodus hääleta-

mise põhjust;

- eelhääletamise päeval ja valimispäeval võtavad taotlusi telefoni teel vastu jaoskonnakomisjonid;
- taotlus tuleb esitada hiljemalt 19. oktoobriks kella 14.00-ks.

Elektrooniliselt on võimalik hääletada ööpäevaringselt alates 13. oktoobri kella 9.00-st kuni 18. oktoobri kella 20.00-ni. Elektrooniliselt saab hääletada valimiste veebilehel www.valimised.ee.

Valimispäeval, 19. oktoobril saab hääletada kõikides valimisjaoskondades kella 09.00-20.00.

- hääletada saab ainult pabersedeliga;
- valijal on võimalus valimispäeval jaoskonnas pabersedeliga hääletades oma e-häält muuta.

Paindlik jaoskonna valik

Valija saab oma valimisringkonnas hääletada vabalt valitud jaoskonnas. Näiteks Aseri valija saab hääletada Viru-Nigulas, Kunda valija Aseris jne.

Isikut tõendavad dokumendid

Isikut tõendav dokument on riigiasutuse poolt välja antud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood, foto või näokujutis ja allkiri või allkirjakujutis (näiteks ID-kaart, Eesti kodaniku pass, diplomaatiline pass, meremehe teenistusraamat, elamisloakaart või muu seaduse alusel välja antud dokument nt juhiluba).

KANDIDAATIDE NIMEKIRI

EKRE - Eesti Konservatiivne Rahvaerakond
101 KAIDO TAILDA
102 EHA NYKÄNEN
103 IVO VALDEK
104 SIGRIT KONSTANTINOVA
105 MAREK NEUDORF
106 AIVO SPIEGELBERG
107 KAIDO MUTTIK
108 SIIM ARAK
109 ROMET PUNG

KOOS organisatsioon osutab suveräänsusele
110 JELENA FJODOROVA
111 ANŽELA ALEKSEJEVA

ISAMAA Erakond
112 EINAR VALLBAUM
113 ELJU RÄSTA
114 JÜRI ŠIPILOV
115 ANDO KÄLLO

116 KARMEN KRAUT
117 MEELIS EINSTEIN
118 EHA POLLUKS
119 KALEV SÄDEME
120 ERIKA KLEIN
121 ARVI POBBUL
122 TEELE ESKOR
123 KÄTLIN MARJAPUU
124 HELARI JÄRVEPERE
125 KAJA PÄRN
126 SANDER ESBERG
127 URVE HANG
128 ALEKSEI FROLOV
129 MARIA SUSLOVA
130 VIKTOR ENGELBRECHT
131 LEA KAPSTAS
132 KAI TOOME
133 JAAK LEPIK
134 IVAR LAAST
135 OKSANA IVANOVA
136 AIVO MIRKA
137 ELLE MOREL-SIPRIA
138 JÜRI FROLOV
139 NATALJA LISSINA
140 LEA KÜNGAS
141 KAIDI JAGANT
142 TOOMAS JURIS
143 HILLE JÄÄGER
144 HELDUR LAHNE

145 HELI VASSAR
146 RENEE RÄNI
147 REGLE SEPIK
148 JANIS SIRELMETS
149 MARILYN REINEBERG
150 JAANUS SAAME
151 LJUDMILLA BOTŠKO
152 OLEG BIKEJEV
153 KARIN KÖRTS
154 MADIS HELISALU
155 JAAK JALAKAS
156 ERIK SAAR
157 SVETLANA ŠUTOVA
Valimisliit VIRULASED
158 ALMAR TOMEL
159 AIVAR KLEIN

Valimisliit TASAKAAL
160 MEELIS KIILI
161 RAIDO TETTO
162 AINAR SEPNIK
163 MEELIS PARIJÕGI
164 EVELYN MÄGI
165 OLAV KREEN

166 ALLAR ARON
167 RAIVO HEINMETS
168 TRIIN LIIVA
169 MATI ALLES
170 SILVA KIILI
171 INDREK TAPNER
172 EHA TÄHTVERE
173 AIN TIIVAS
174 KRISTA LEPIK
175 AIVAR JALAKAS
176 AIVAR LAAGER
177 ANDRES SÕBER
178 ARVI PAAVER
179 ERKKI STÜF
180 ILLAR LUKKEN
181 JANNER ESKOR
182 KAROL ORGMETS
183 KRISTO SAAREMÄGI
184 MARGE ZAUDULLIN
185 MARKO MURRO
186 MATI OKAS
187 OLARI TAUER
188 PEKKA LAIDINEN
189 PILLE KAJAR
190 VAHUR KURESSON
191 ÜLLE LILLEPEA
192 ÜLLE VILLER
193 GAIDO KENTEM

Valimisliit RANNA-VIRU
194 KAIDO VESKI
195 GERLI LONSKAJA
196 KOIT ORAS
197 KAIRI RAUDBERG
198 HEIKO KÄLLO
199 KRISTI ONKEL
200 HEIKKI SALMISTU
201 ELIS RIISPAPP
202 ERIC EHAND
203 NATALJA BAUER
204 JANAR SÄDEME
205 STEN POBBUL
206 IVAR SÖÖT
207 KRISTJAN VODJA

Eesti Keskerakond
208 SILVI KLIMENKO
209 KELLI-KARIN SAAR
210 IRINA ARSENTJEVA
211 EIVAR KILM
212 VALERI KENK
213 AIRE KALMUS
214 IRINA SAAR

TULE VALIMA!

Arukalt, viisakalt, hoolivalt

Tagame kodulähedase alus- ja põhihariduse, sest väikese valla identiteet külvatakse koolis ja lasteaias. Kaasajastame koos ekspertide ja kogukonnaga valla haridust suunavad strateegiadokumendid ning korrastame koolivõrgu nõnda, et oleks tagatud kaasaegne keskkond.

Kehtestame toetused kohaliku rahvakultuuri ja kultuuripärandi säilitamiseks. Spordi- ja kultuuritaristu arendamisel eelistame nutikaid lahendusi ning teeme tihedat koostööd naabermavalitsuste ja huvigruppi-

degade leidmaks täiendavaid osalusvõimalusi. Toetame külakeskusi liikumaks suurema sõltumatuse poole.

Ükski abivajaja ei tohi jääda abita. Võtame suurema juhtrolli perearstiabi ning muude teenuste kättesaadavuse tagamisel. Liigume võimekate kriisikeskuste suunas, valmistame ametnikud ja kogukonnad ette ootamatusteks ning võtame liidluse rahustamiseks ja kiusamise vähendamiseks kasutusele kaasaegsed turvalahendused. Arendame turismi ja väikeettevõtlust koostöös kohalike inimestega. Toe-

tame tegijaid kes kasutavad kohalikke ressursse vastutustundlikult ja lugupidavalt kohalike inimeste vastu. Seisame kriitiliselt vastu suurprojektidele, mis ei haaku selgelt riiklike strateegiatega või mille arendajad uudishimulikku vallakodanikku pigem tülinaks kui partneriks peavad.

Peame oluliseks avalike hoonete energiatõhusust ja ruumikasutuse optimeerimist, et vähendada kulusid ja säästa keskkonda. Tagame kiire ja vajaduspõhise lumetõrje, järjepideva liikumise tolmuvaba teedevõrgu suunas ning leiame lahendused korteriühistute parkimisprobleemidele.

Meie juhtimise aluseks on koostöö, kaasatus ja läbipaistvus. Piirkondade areng mitte ainult ei pea olema vaid peab ka näima tasakaalus. Eesti ja Slaavi kogukondade koostöö ka maailmapoliitiliselt raskel ajal vaid suurendab usaldust ning hoiab selle ühtse ja turvalisena. Otsuste tegemisel paneme rõhku avalikule arutelule ja kompromisside leidmisele. Kaasaegne e-riik annab meile tööriistad, et muuta inimesed osalisteks, mitte pealtvaatajateks.

Loe lisaks:
valimisliit.selts.ee

Jätkusuutlik valla juhtimine – järjepidevalt edasi!

Meie eesmärk on, et Viru-Nigula vald areng toimiks läbimõeldult ja kaasavalt. Loomes tasakaalustatud keskkonna, kus majandus, haridus, elukeskkond ja kogukondlik ühtekuuluvus toetavad üksteist. Juhtimine peab olema läbipaistev ja tulevikku suunatud, et igatüki tunneks oma panuse väärtust.

MAJANDUS JA TARISTU

Aluseks on tugev eelarve. Investeeringud haridusse, infrastruktuuri ja kogukondadesse. Korrastame tänavaid Kundas,

Viru-Nigulas ja Aseris, teeme tolmuvabaks suvilapiirkondade teed, rajame kergliiklusteid ja mugavaid kõnniteid. Koostöös Ühistranspordikeskusega säilitame bussiliinid ja leiame uusi ühendusi.

HARIDUS JA KOGUKONNAD

Kvaliteetne haridus on valla alus. Kundasse rajame haridusmaja koos kooli, lasteaia, raamatukogu ja klubiga. Lõpetame Aseri kooli ja kogukonnamaja, teeme koostööd muinsuskaitseametiga Vasta mõisakooli reno-

veerimisel.

ELAMUPIIRKONNAD JA ETTEVÕTLUS

Loomes uusi elamuallasid Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris, et noored pered leiaksid kodu. Toetame ettevõtlust ja töökohade loomist koostöös kohalike ettevõtetega.

KESKKOND JA ELUKESKKOND

Arendame vee- ja kanalisatsioonüsteeme, loome paremaid elutingimusi. Hoolime loodusest, arendame puhkealasid ja hoiame rannad puhtad ja kättesaadavad.

TURISM, KULTUUR JA SPORT

Arendame Mahu, Kalvi ja Kunda rannaalasid, rajame Mahu paadisadamat. Tutvustame valda messidel, toetame kultuuri- ja spordiüritusi ning uuendame Kunda ja Aseri staadione.

KÜLAD JA TURVALISUS

Toetame külade projekte, tugevdame kogukondlikku koostööd ja loome turvalisust kaamerate võrgustikuga.

MAJANDUSKESKUS

Loomes tingimused ettevõtluse ja töökohade püsimiseks, et Viru-Nigula vald oleks atraktiivne elamiseks, töötamiseks ja investeerimiseks.

Valimisliit TASAKAAL - tugev kogukond ja tasakaalustatud areng

HARIDUS JA NOORED

Tagame kvaliteetse hariduse Aseri, Kunda ja Vasta koolides. Suurendame huvihariduse toetust.

Otsime võimalusi, Kunda lasteaia hoone kaasaegsemaks muutmiseks.

Väärtustame õpetajaid, otsime võimalusi nende täiendavaks toetamiseks.

KULTUUR JA KOGUKOND

Alustame kaasava eelarvaga. Arendame Kalvi-Mahu-Leitepa-Kunda matkaraja kontseptsiooni.

Korrastame ja parendame spordirajatisi.

Tagame seniste kultuuriürituste jätkumise ning loome

võimalusi uute traditsioonide tekkeks.

Taaselustame korralised kohtumised erinevates piirkondades.

TURVALISUS JA TERVIS

Koostöös pääste- ja politseiteenistustega arendame kogukonnakeskse turvalisust.

Loomes ja uuendame kriisivalmiduse- ja evakuatsiooniplaane.

Parendame avaliku ruumi turvalisust – liiklusohutus, valgustus, kaamerad.

Tagame perearstiteenuste kättesaadavuse igas piirkonnas.

ETTEVÕTLUS JA TURISM

Suurendame valla panust ha-

jaasustusprogrammi.

Leiame võimalused ja lahendused Mahu sadama arendamiseks.

Loomes vallas ettevõtlussõbraliku keskkonna koos uute tööstusaladega.

Tugevdame koostööd kutse- ja kõrgkoolidega.

HEAKORD JA TARISTU

Toetame korteriühistuid hoovide ja parklate korrastamisel. Investeeringud valla teedevõrku.

Kunda linn saab uue bussijaama.

Parandame vallasisest ühistransporti.

DIGILAHENDUSED

Otsime võimalusi mobiililevi ja andmeside parandamiseks.

Tutvustame ja koolitame elanikke digilahenduste kasutamiseks.

Rakendame kriisiteavituse süsteemi, et tagada operatiivne info jõudmine igasse peresse.

Avame avaliku eelarve läbipaistvuse tööriista.

JUHTIMINE

Avatus ja läbipaistvus – selged, põhjendatud ja arusaadavad otsused.

Osalusdemokraatia – loome võimalused elanikele kaasa rääkimiseks.

Tasakaalustatud areng – arvestada tuleb kõikide piirkondade huve.

Eetilisus ja ausus – väldime huvide konflikte, tegutseme ausalt ja õiguspäraselt.

KOOS organisatsioon osutab suveräänsusele

HARIDUS JA NOORED

Säilitame ja arendame valla koolivõrgustikku, tagades lastele ja noortele kodulähedase hariduse.

Noortekeskused töötavad ka nädalavahetustel, et pakkuda noortele turvalist ja sisukat ajaveetmise võimalust.

Kaasame Viru-Nigula noori rahvusvahelistesse projektidesse, et avardada silmaringi ja suurendada konkurentsivõimet

TERVISHOID JA HOOLDUS

Loomes esmatasandi tervis-

hoiuteenuse osutamiseks kaasaegse töö- ja kliendikeskkonna.

Toetame perearstipraktisite tegevusi ning arendame täiendavaid teenuseid, sealhulgas füsioteraapia ja logopeedi teenust.

Mitmekesistame sotsiaalseid teenuseid ning suurendame iseseisvat toimetulekut toetavate hoolekandeteenuste kättesaadavust.

KULTUUR JA PÄRAND

Kasutame ajaloolist pärandikultuuri ja mitmekultuurilisust aktiivselt valla külastus-

keskkonna arendamisel.

Toetame Ernst Öpiku teaduskeskuse rajamist, sealhulgas astronoomimaja ja tähetorni ehitamist.

Renoveerime Viru-Nigula alevikus Kirikaia 2 asuva kogukonnamaja, luues kaasaegse kooskäimiskoha.

TURISM, VABA AEG JA MEREKA SEOTUD TEGEVUSED

Arendame mereäärseid puhkealasid Aseris, Mahus ja Kalvis, et pakkuda erinevatele sihtrühmadele sisukaid vaba aja veetmise võimalusi.

Laiendame meremajandusega seotud tegevusi ning toetame turismi ja puhkemajanduse arengut.

ETTEVÕTLUS JA TÖÖKOHAD

Loomes tingimusi tugeva ettevõtluse arenguks ja tasuvate töökohade tekkeks.

Vähendame vallas asuvate kolehoonete arvu, parandades valla üldist ilmet ja atraktiivsust.

TARISTU JA KESKKOND

Planeerime ja rajame sademevee äravoolu süsteimid valla kõigis piirkondades, et ennetada üleujutusi ja tagada turvaline elukeskkond.

Arendame välja Viru-Nigula aleviku keskusala.

Arendame välja Aseri aleviku keskusala.

Sõbrad Dobeles (Läti) ja Akmenest (Leedu) külastasid meid XXV mere- ja perepäeval Kunda rannas. Fotod: erakogu

Viru-Nigula valla delegatsioon külastas Karviat septembri alguses.

Karvia sõbrad saadavad tervisi

Käesoleva aasta mais edastati Viru-Nigula vallavanemale küllakutse tulla väikese delegatsiooniga Karviasse (Soomes Vabariiki). 5.-7. septembril külastasime pikaajaseid sõpru, tutvusime erinevate objektidega ning üheskoos väisasime Karvia naaberomavalitsust, Kauhaneva toidumessi ning Kauhaneva-Pohjankangase loodusparki.

AINAR SEPNIK,
vallavolikogu esimees

Kahe valla sõprusuhted on tänaseks kestnud juba enam kui 31. aastat. Meie esimene delegatsioon käis ametlikult külas augustikuu alguses 1994. ajal mil toimuvad traditsioonilised Karvia päevad. Sel korral olime seal septembris, mis minu hinnangul oli tore ja programmi mõttes vaheldusrikas.

Küllakutse oli tingitud ka asjaolust, et neil toimusid vahel kohaliku valimised ning soov oli meile uusi juhte tutvustada. Teadaolevalt on nende riigi valimissüsteem oluliselt ratsionaalsem. Vallavanem, kui ametiasutuse juht on seal lepinguline ja igas mõttes spetsialist. Tegemist pole poliitilise ametiga, mistõttu on valla areng stabiilsem.

Meile tuttav vallavanem Tarja Hosiasluoma on seda tööd teinud aastast 2016. Vallavalitsuse juhina jätkab meie suur sõber, kes on olnud valla juhtimise juures kogu sõprusuhete

perioodi – Voitto Raita-Aho, keda eelmisel aastal tunnustasime pikaajalise panuse eest Viru-Nigula valla teenetmärgiga. Uus nimi Karvia juhtide seas on Jari Lepistö, kes on nüüdsest vallavolikogu esimees. Jari on päästeameti kõrge ametnik ning töötanud elukutselise päästjana enam kui 20 aastat.

Eelneva jutu taustal saame olla kindlad, et meie sõprusuhted jätkuvad. Delegatsioonide ja vallaametnike seas on toimunud ka osaliselt põlvkondade vahetus. Sellest tingituna tegin ühiselt ettepaneku, et peaksime hakkama koguma väärt fakte ja pildimaterjale külaskäikudest meie pikaajalist sõprusuhtest Karvia ja Viru-Nigula valla vahel. Moodustasime väikese meeskonna, mis alustab materjalide kogumist ning töö eesmärk võiks olla

sõprusuheteemalise raamatu väljaandmine meie 35. sõprusuhete aastal.

Siinkohal teen üleskutse kõigile, kes on meie valla delegatsiooniga Karvia valda külastanud või oma kodudes Karvia külalisi võõrustanud: palun

Teadaolevalt on nende riigi valimissüsteem oluliselt ratsionaalsem. Vallavanem, kui ametiasutuse juht on seal lepinguline ja igas mõttes spetsialist.

saatke meile pilte või mälestusi sellest perioodist. Soovin meie poolt talletada olulisi mälestusi, kuna esimesed sõprusuhete loojad on juba üsna eakad. Väga oluline on saada vahetuid emotsioone ja mälestusi, mida on hilisemal ajal keeruline välja uurida. Olen tänulik iga info eest ning leppinud kokku, et koostöös Ain Tiivasega oleme meie valla poolt kontaktisikuteks, kes info kokku panevad.

Lisaks mälestusraamatu koostamise ideele on hetkel tõine koostöö noortekeskuste

vahel. Noorsootöötaja Krista Karusoni eestvedamisel kirjutati Erasmus+ projekt, mille raames viibivad 15.-21. septembril meil külas kümme Karvia noort koos juhendajatega. Koostöö pidepunktiks on omavaheliste kogemuste vahetamine, nende soov on alustada noortevolikogu loomist vallavolikogu kõrvale. Saame vahetada kogemusi ja omalt poolt loodame, et meie noored on aktiivsed ning Karvia noorte entusiasmi taustal ka meie noortevolikogule uuesti tuule tiibadesse puhuvad. Lisaks tutvuvad noored nädala jooksul meie erinevate asutuste, vallajuhtide ja eestvedajatega.

Meie külaskäik Karviasse oli igati tõine. Jõudsime reede õhtul ja lahkusime juba pühapäeva varahommikul, kuid selle napi aja sisse mahtus palju meeldivaid kohtumisi ja paikade külastamisi. Samaselt Eestile oli Soomes väga ilus ja soe ilm, vananaiste suvi – nagu öeldakse. Külastasime ka Kauhaneva-Pohjankangase loodusparki, kus oli kaunis loodus, meeldivalt märgine maastik ning hästi hooldatud matkarada.

Edastan Karvia poolt soojad ja südamlikud tervitused kõikidele meie valla elanikele, kes on varasemalt Karvias käinud ning võõrustanud nende delegatsioone meie vallas. Karvia vallajuhtid soovivad meile kõike head ja on väga huvitatud sõprusuhete jätkamisest.

Pilte ja mälestusi Karvia sõprusuhete teemal ootame alljärgnevatel kontaktidel:

Ainar Sepnik,
ainarsepnik@gmail.com,
Ain Tiivas, ain.tiivas@neti.ee

Juuli lõpus külastas meid Moldovast Criuleni delegatsioon.

22. – 24. august külastasid meid sõbrad Karviast. Käisime nendega Mahu rannas toimunud sõbralaadal. Jutuks oli järgnevatel aastatel võimalus meie lastel osaleda Karvia õpilasmalevas ning vastupidi.

TASUB TEADA

Läheneb sügisvooru tähtaeg

MTÜ Viru-Nigula valla toetusgrupp tuleb meelde, et lähenemas on 2025. aasta sügisvooru tähtaeg 1. oktoober. Taotlused tuleb esitada nimetatud kuupäeva sees aadressil toetusgrupp@viru-nigula.ee.

Toetuse sihtgrupiks on Viru-Nigula valla haldusterritooriumil tegutsevad mittetulundusühingud, seltsingud ja üksikisikud, kes soovivad tuge oma põhitegevuseks, mõne konkreetse programmi või projekti tarbeks või sündmuse korraldamiseks. Täpsemalt on valdkonnad, üldpõhimõtted ja muud tingimused lahti kirjutatud ühingu toetuste andmise korras aadressil <https://viru-nigula.ee/mtu-viru-nigula-valla-toetusgrupp>. Sealtsamast on leitav ka taotlusvorm.

Viru-Nigula valla toetusgrupp on Enefit Green AS, Enefit Wind OÜ ja Viru-Nigula vallavalitsuse poolt moodustatud mittetulundusühing, mille eesmärgiks on panustada valla majanduslikku ja kultuurilisse arengusse. Selleks annetavad tuulepargid ühingu iga toodetud elektrienergia MWh kohta 0,32 eurot.

Lisainfot käimasoleva voo-ru ning toetusgrupi tegevuse kohta saab telefonitsi numbrilt 5656 7467 (Kaido Veski) või aadressil toetusgrupp@viru-nigula.ee.

PILTUUDIS

Väarikate pulmapaaride tänuüritus Rakveres. Vasakul pildil perekond Kõrts ja paremal perekond Dello.

Puuetega inimeste koja infopäev

29.10.2025 kell 10.00-15.00, Kunda linna klubis (Lasteaia 4, Kunda)

KAVAS:

Kell 10.00 VAEGKUULJATELE INFO. Infot jagavad Lääne-Virumaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse liikmed: Merike Freienthal ja Margit Kalter. Kohal on KUULMISBUSS. Koolitatud esmatasandil kuulmisnõustajad testivad eraldi ruumis teie kuulmist, nõustavad kuulmislangusega inimesi ning hooldavad kuuldeaparaate. Testimisele aeg broneerida tel 5837 1101(Kuulmisbuss) või e-posti teel: merike.fre@gmail.com. Teenustasu 5 EUR sularahas.

Kell 10.30 jätkab infopäeva OÜ Rehabilitatsioonibi ja OrtoKing OÜ-tegevuse ja toodete tutvustamist.

Individaalsed ortopeedilised tallatoed:

- * Tallatugede roll jalalaba toetamisel ja kehahoiaku parandamisel
- * Kuidas valitakse ja valmistatakse individuaalsed tallatoed?
- * Kellele on tallatoed soovitatavad?
- * Riiklik soodustus

Ortopeedilised jalatsid (masstootang, eritellimusel valmistamine, jalatsite kohandamine)

* Mugavad toetavad jalatsid igapäevaseks kasutamiseks

* Spetsiaalsed jalatsid diabeetikutele, reumaatikutele ja väikestele patsientidele

* Kuidas valida õige ortopeediline jalats?

* Riiklik soodustus

Käe- ja jalaproteesid:

* Kaasaegsed proteesilahendused ja nende eelised

* Kuidas toimub proteesi sobitamine ja harjutamine?

* Kuidas saada nõustamist ja tuge proteesi kasutajatele?

* Riiklik soodustus

Jalalaba digiüüring 10.00-12.00. Teostab Rehabilitatsioonibi OÜ tallatugede meister Meelis Jürisaar

Digiüüringule aeg broneerida tel 5569 3034 (Kunda infopäev). Teenustasu 5 EUR sularahas (tavahind 17 EUR)

Infot jagavad Olesja Suimets (abivahendi spetsialist) ja Katrin Lienthal (proteesimeister).

Kell 12.00 jätkub infopäev allergiavabade vooditoodete tutvustamisega. Eestis toodetud maailmakuulsad SleepAngeli padjad, tekid ja madratsid, mis on vedelikukindlad ja kergesti hooldatavad, kuid samas hingavad ja nahasõbralikud ning äärmiselt mugavad. Unustada võib voodisse tekkivad lõhnad ja plekid! Lamatisi ennetavad madratsid ja ratastoolipadjad on abivahenditena SKA poolt 90% osas hüvitatavad. Kaasas on erinevad tootenäidised, võimalus osta. Maksta saab ka pangakaardiga.

Infot jagab Aile Pilberg - SleepAngel esindaja.

Palume infopäevale registreerida 27. oktoobriks e-posti teel: laanevirukoda@gmail.com või telefonitsi 5342 9043

Korraldaja on Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koda, projekti rahastab VIROL.

Uus ja lihtne viis abivajavast lapsest teatamiseks

Kõigil inimestel, sealhulgas lastega töötavatel spetsialistidel, on kohustus teatada abivajavast või hädaohus olevast lapsest. Varajane märkamine ja teavitamine aitab ennetada suuremaid probleeme ja toetada lapsi.

Lasteabi veebilehele on lisandu-

nud uus abivajavast lapsest teavitamise vorm, mis muudab lasteabile teatamise kiiremaks ja mugavamaks - <https://www.lasteabi.ee/et/tea-abivajavast-lapsest>

Lisaks leiad lehelt juhendmaterjale ja korduma kippuvatele küsimus-

tele vastuseid. Teavitamise eesmärk on kaitsta lapsi ja toetada peresid. Iga teade võib aidata vältida suuremaid probleeme ja tagada lapsele turvalise keskkonna. Lapsed ja pered vajavad meie kõigi hoolt ja tähelepanu.

4 TOETAVAT KÜSIMUST, MIS AITAVAD OTSUSTADA, KAS TEGEMIST ON ABIVAJAVA LAPSEGA

Kas oled märganud midagi last kahjustavat või on laps või tema sõbrad Sulle midagi rääkinud?

Näiteks: kahjustavad tegevused füüsilises keskkonnas või virtuaalmaailmas, väärikoheldamine, enesevigastamine, ahistamine, kiusamine, vanemate vaimse tervise probleemid või sõltuvusprobleemid, lähedaste vahelised vägivaldsed suhted, perevägivalla pealt nägemine, puuduv järelevalve, liigne vastutus vms.

Kas oled märganud, et laps on hoolitsemata?

Näiteks: laps on söömata, pesemata, määrduvad, riided ja jalanõud on sageli ebapuhtad/katki või ilmastikule, eale või kasvule mittevastavad, puudub toetav rutiin, sage koolist/huvitegevusest puudumine, kõrged nõudmised ja ootused lapse tulemustele või sooritusele vms.

Kas oled märganud lapse tervislikust seisundist või erivajadusest tulenevat abivajadust?

Näiteks: tervisekahjustus, puudub ligipääs tervishoiuteenustele, lapse vähene suutlikkus osaleda igapäevategevustes vaatamata senistele kohandustele või hinnatud erivajadusele, spetsialistide antud soovitude eiramine vms.

Kas oled märganud lapse tunnetes või käitumises viimasel ajal olulisi muutusi?

Näiteks: muutunud mõttemaailm, meeleolu, keskendumisvõime, unerütm või suhtlus teistega, ülemäärane aktiivsus või impulsiivsus, püsiv kurvameelsus, ärevus, agressiivsus, apaatsus või endasse tõmbumine, suitsiidimõtted, enda või teiste ohtu seadmine, sõltuvusainete tarvitamine, langenud sooritusvõime või (õpi)tulemused vms.

KUI ABIVAJADUST EI ILMNENUD

... võid nõu pidamiseks võtta ühendust sotsiaalkindlustusameti lasteabiga.

Skänni QR koodi, et külastada <https://www.lasteabi.ee>

KUI VASTASID JAATAVALT VÄHEMALT ÜHELE KÜSIMUSELE

... võib tegemist olla abivajava lapsega ning vali tegevus:

- võta ühendust kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajaga;
- võta ühendust lasteabiga helistades 116111 või kirjutades e-maili või veebivestluse teel;
- mine lasteabi.ee ja täida "Teata abivajavast lapsest" vorm.

Lasteabi.ee

116 111

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku jaoks

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

2021-2027 Ühtekuuluvuspoliitika fondide meeme 21.4.7.9. „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele” toetuse andmise tingimuste (TAT) „Laste ja perede toetamine”; tegevus 2.3. „Valikondadeülese lastekaitse korraldusmudeli väljatöötamine”

Viru-Nigula valla kultuurikeskuse huvialaringid

Kunda Naiskoor (muusikakoolis), juhendaja Kaie Aja, E kell 18.00

Idamaise tantsu ring Alima (klubis), juhendaja Epp Kaljos, E kell 17.30

Naisrahvatantsurühm Kõkutajad (klubis), juhendaja Riin Undusk, N kell 18.30

Ladina tantsu ring (klubis), juhendaja Elle Türkel, T kell 19.00

Segarahvatantsurühm Laanetagused (klubis), juhendaja Enna Laanemets, E või K kell 20.00

Viru-Nigula naisrahvatantsurühm Maarjapiigad (klubis), juhendaja Enna Laanemets, E või K kell 18.00

Naisrahvatantsurühm Memmed (klubis), juhendaja Enna Laanemets, E või K kell 16.30

Kunda Linnaorkester (muusikakoolis), juhendaja Kait Tiitso, R kell 19.30

Slaavi ühing Läte naiskoor Zarjanka (seltside majas), juhendaja Jelena Vainlo, E ja K kell 16

Slaavi ühing Läte tantsuring Habibi (seltside majas), juhendaja Tatjana Kenk, E ja K kell 17

Slaavi ühing Berega naiskoor Lada (seltside majas), juhendaja Ljubov Kljutšnik, T ja N kell 10.00

Slaavi ühing Berega naisteklubi Sudaruski (seltside majas), juhendaja Ljubov Kljutšnik, kord kuus L kell 14.00

Segakoor (Viru-Nigula rahvamajas), juhendaja Tiit Millistfer N kell 19.00

Folkloorirühm Viru-Nigula Mehed (Viru-Nigula rahvamajas), juhendaja Ervin Lember, E kell 18.00

Naiskoor Russkaja Duša (Aseri koolimajas), juhendaja Anna Zamahhova, T kell 10.30

Kapell (Aseri koolimajas), juhendaja Anatoli Zamahhov, N kell 10.30

Käsitööring (Aseri koolimajas), juhendaja Natalja Serdjuk, N kell 12.00

Kõikidesse ringidesse on uued liikmed väga oodatud! Rohkem infot tel. 3221 556

Viru-Nigula valla spordikeskuse treeningud

KUNDA SPORDIKESKUS

Esmaspäev

15.30 korvpall väikesed, treener Jaak Jalakas (suur saal)

16.00 taekwondo, treener Ronald Smorodin (matisaal)

18.00 võrkpall (suur saal)

19.00 Jaana tervisetreeningud, juhendab Jaana Kala (väike saal)

19.00 vesiaeroobika, juhendab Kerstin Hulkko (ujula)

19.15 ringtreening, treener Andrei Koplik (matisaal)

Teisipäev

14.00 ujumine (I grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

15.00 ujumine (II grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

16.00 ujumine (III grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

16.00 kergejõustik lastele, treener Meelis Kari (suur saal)

17.30 ringtreening, treener Sven Hõbemägi (väike saal)

19.00 rühmatreening MY FIT BODY, juhendab Svetlana Šutova (matisaal)

Kolmapäev

14.45 korvpall väikesed, treener Jaak Jalakas (suur saal)

16.00 taekwondo, treener Ronald Smorodin (matisaal)

17.00 korvpall, edasijõudnud, treener Kaido Vahesalu (suur saal)

19.00 vesiaeroobika AQUA BOX, juhendab Kerstin Hulkko (ujula)

19.15 ringtreening, treener Andrei Koplik (matisaal)

Neljapäev

10.45 vesivõimlemine, juhendab Küllike Koha (ujula)

16.00 kergejõustik lastele, treener Meelis Kari (suur saal)

17.30 ringtreening, treener Sven Hõbemägi (jõusaal)

18.00 võrkpall

19.00 rühmatreening MY FIT BODY, juhendab Svetlana Šutova (matisaal)

19.00 Jaana tervisetreeningud, juhendab Jaana Kala (väike saal)

Reede

14.00 ujumine (I grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

15.00 ujumine (II grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

16.00 ujumine (III grupp), juhendab Marina Karamkova (ujula)

17.00 korvpall, edasijõudnud, treener Kaido Vahesalu (suur saal)

18.00 taekwondo, treener Ronald Smorodin (matisaal)

ASERI VABAAJAKESKUS

E-R 14.00-18.00 Lauatennis

Oktoobrist alustab aeroobika, info täieneb.

VIRU-NIGULA SPORDIHOONE

N 17.30 Lauatennis, treener Pekka Laidinen

Info treeningute kohta majades täieneb jooksvalt!

Info: Aseri vabaajakeskus +372 335 1412, Kunda spordikeskus ja ujula +372 325 5994, Viru-Nigula spordihoone +372 504 7596

KUNDA KÖLA SELTSIMAJAS
10. oktoobril 2025 kell 19.00
LÕIKUSPIDU
Tantsumuusikat mängivad
IRENA & Ivar Hansen

- * "Suvi purgis" konkurss
maitseme ja hindame teie kaasatoodud
hoidiseid ja koduveine- parimatele auhinnad
- * Pakume kohvi, muu meelepärase võta ise kaasa

Peopääse 15 eurot,
Info ja laudade broneerimine
tel. 5656 6943

EESTI TANTSU-AGENTSÜÜR MENÜÜ

VÄLI

VALERIA TAGEL MARIA UPPIN-SARV

23. septembril kell 18.00
Kunda linna klubis

Pilet 10.-/sooduspilet 7.-

INFO JA PILETID
☎ / tantsumenüü.ee

ESIETENDUS 26. OKTOOBRIIL 2024 EESTI TANTSUAGENTSÜÜRI TEATRISAALIS

Info tel. 32 21 556

Mida sa teeks kui sul oleks
50 miljonit?

Märt Pius Steffi Pähn

«VABA RAHA» TEGIJATE KOMÖÖDIAFILMIS

Uus raha

KINODES 7. OKTOOBRIST

19.oktoober kell 18.00
Kunda linna klubis

TALLIFORNIA

Pilet 6.-/5.-

**24. oktoobril 2025
kell 20.00
Viru-Nigula rahvamajas**

SÜGISENE PEOÕHTU

Tantsuks ansambel MaMa

Üllatused!
**Meie pakume kohvi aga
söögid/joogid võta ise kaasa!**

Peopääse 15.-

Laudade broneerimine tel. 32 21 556

Viru-Nootab valla lasteaed Kelluke

noutab oma meeskonda:

MUUSIKAÕPETAJAT (osaline koormus Aseri ja/või Viru-Nigula õppehoones), kellel on tahe ja oskus toetada iga lapse muusikalist arengut ning soov panustada lasteaia sündmuste korraldamisse.

Otsime Sind, kui:

- valdad erinevaid instrumente ning soovid anda oma loovust edasi lastele;
- sul on hea analüüsimise ja planeerimise oskus;
- oled rõõmsameelne, vastutustundlik ja koostöövalmis;
- valdad eesti keelt C1 tasemel;
- vastad koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooni sätestatud nõuetele.

Omaltpoolt pakume:

- mitmekülgset töökeskkonda;
- enesearengut;
- stabiilset töösuhet;
- kindlat töötasu;
- 3 tasustatud tervispäeva;
- 56 kalendripäeva puhkust;
- paindlikku tööaega.

Avaldus, CV ja haridust tõendavad dokumendid esitada e-postiga direktor@lasteaedkelluke.ee või aadressil Koidu 75, Kunda linn, Lääne-Virumaa 44108.

Kandideerimistähtaeg: 26.09.2025

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel

Täiendav info: direktor Kätlin Marjapuu, telefon: 53498980

TEATAJA

VÄLJAANDJA:
Viru-Nigula Vallavalitsus
Kasemäe 19, Kunda 44107.
www.viru-nigula.ee

TOIMETAJA: Kaido Veski
tel 5656 7467

KÜLJENDUS: MK Meedia OÜ

TRÜKIKODA: Printall AS

TIRAAŽ: 2000

LOE INTERNETIST:
viru-nigula.ee/ajaleht/paberleht

*Kaastööd ja reklaam palume
saata igakuiselt
5. kuupäevaks e-postile:
toimetus@viru-nigula.ee
Juulikuus lehte ei ilmu.*

*Toimetajal on õigus aval-
damiseks saadud artikleid
keeleliselt parandada ja pare-
ma arusaadavuse huvides
toimetada. Artikli sisu ja selles
avaldatavate faktide
õigsuse eest vastutab autor.*

*NB! Viru-Nigula Valla Teatajas
on tavaks õnnitleda vääri-
kasse ikka jõudnud juubilare.
Kes ei soovi oma nime lehes
avaldada, palume sellest
teavitada e-posti aadressil:
toimetus@viru-nigula.ee.*